

על שינוי והישנות

מחשבות על השנה החדשה

המילה "שנה" טומנת בחובה שתי משמעויות. האחת, מלשון השנות וחזרה, והשניה מלשון שינוי והתחדשות.

הגישה היהודית משלבת את שתי המשמעויות הללו וקוראת לנו תחילה להתחבר לעבר - לשמר ולהשען על המסורת, על הישן והידוע אך עם זאת היא גם קוראת לנו לשינוי ולצמיחה.

זו המשמעות הכפולה של ראש השנה. מצד אחד – "שנה" מלשון השנות וחזרה: השנה מעגלית, העונות חוזרות על עצמן, שוב מסתיים הקיץ ומתקרב החורף. התפילות ידועות ומוכרות, המנהגים מדורי דורות. אבל גם: "שנה" מלשון שינוי, הכל מתחדש. מה שהיה לא יהיה עוד. זה הזמן לסקור את מה שנתחדש בשנה האחרונה לטוב ולמוטב, ולהתפלל על מה שיתחדש בשנה הקרובה.

זה גם עניינה של התשובה. יש בה מרכיב של חזרה אל הישן, אל הדרך אותה אני תופס כראויה וכמיה לחזור אליה אבל יש בה גם חידוש והשתנות המבטאת את רצונו של האדם להמשיך ולהשתפר.

כשמבקשים "יהי רצון שתחדש עלינו", צריך לברר במה אנו רוצים להתחדש. יש להבחין בין הישן הרצוי לבין הישן שמצריך שינוי, בין החדש המיותר לבין החדש המבוקש, ולהתפלל שנזכה להבחין ביניהם: לשמור על הרצוי ולשפר את הטעון שיפור.

מטרה:

- לבחון על מה היינו רוצים לשמור, לבסס ולחזור עליו גם בשנה זו ומה היינו רוצים לשנות, לשפר
- העשרת השפה

אביזרים:

- השיר "שנה" מאת: א. רייכנר (נספח 1)
- דף "מחשבות על השנה החדשה" (נספח 2)
- כלי כתיבה
- גליון בריסטול

מהלך הפעילות:

קוראים את השיר בפני המשתתפים.

מסבירים את "המשמעות הכפולה" של המילה שנה ומבקשים מכל משתתף לכתוב: 5 דברים שהיה רוצה לשמר ו- 5 דברים שהיה רוצה לשפר.

מזמינים את המשתתפים לשתף ברצונם.

לסיום, ניתן לכתוב על בריסטול את הדברים בהם היינו רוצים לערוך שינוי, אותם היינו רוצים לשפר, ניתן למיין אותם לתחומים (התחום הפיזי, התחום החברתי, התחום הלימודי וכיו"ב) ולתלות על הקיר כדי שיהוו מעין חזון של הקבוצה לקראת השנה החדשה.

שנה

א. רייכנר

אתה קורא את המלה
ללא נקוד, ללא תנועות.
ולכאורה אין בה כלום,
רק צרוף של אותיות.

אך כשנתוסיף בה נקודות
תשמע שיש בה גם קריאות.

מצד אחד צועקת **שנה!**

כמו שהרגלת,
באותה הדרך שהלכת
להמשיך – כמו באשתקד
במגמה של התקדמות
כל שנה, עוד צעד
בדרך לשלמות.

אבל מצד שני **שנה!**

לא לזרם עם השגרה.
בדק מה צריך לתקן,
ברר את הטוב מהרע.

כן. זו קריאתה המרפבת
קריאה של שלוש אותיות
קריאת כל תקופה מתחדשת
לשנות אבל גם לשנותו.

חמישה דברים
שהייתי רוצה לשמר...

1.

2.

3.

4.

5.

חמישה דברים
שהייתי רוצה לשפר...

1.

2.

3.

4.

5.